

בתי המשפט

ענ 000222/02		ועדת ערר לפי חוק הנכים (תגמולים ושיקום)	
		בית משפט השלום חיפה	
02/09/2004	תאריך:	יו"ר הועדה כב' השופט א. גנון	בפני:
		חבר הועדה - מר ק. בורנשטיין	

בעניין: בן עיון שמעון
 ע"י ב"כ עו"ד פסקל מיכאל העורר
 - נ ג ד -
 משהב"ט-אגף השיקום -ק.תגמולים
 ע"י ב"כ עו"ד פרקליטות מחוז חיפה המשיב

פסק דין

1. העורר הגיש תביעה להכיר בו נכה לפי חוק הנכים תגמולים ושיקום בגין כאבי גב תחתון שנגרמו לו, לטענתו, בזמן ועקב השירות הצבאי. התביעה נדחתה ע"י המשיב בהחלטתו מיום 24.3.02, ומכאן הערר.
  2. העורר יליד 1979, התגייס לשירות סדיר ב- 24.7.97 בפרופיל 97. עבר גיבוש צנחנים ובדיקות רפואיות ולדבריו לא נמצא כל פגם וחולי בגופו. היה בטירונות ליד שכס כ- 4 חודשים במהלכה היה נתון לקשיים פיזיים רבים, מסעות קשים, נשיאת משקל רב ועוד. לאחר מכן שירת בטירונות נוספת, של יחידה אחרת, ובסיומה שירת באותה יחידה מספר חודשים, במהלכם נדרש למאמץ פיזי רב. בעבור 7 חודשים הועבר לחטיבת גולני, גם שם נמשכה פעילות קשה מאוד. כאביו הלכו אז והחמירו, הפריעו בתפקודו היום יומי לכן פנה לעזרת רופא היחידה. רק בשלהי 1999 זכה לבירור רפואי מלא ורציני, שהביא לאיבחון פגימתו, ובעקבותיה הוצב לתפקיד קל יותר.
- העורר ציין שעסק בכדור סל באופן פעיל גם לפני הגיוס אך מעולם לא סבל בע"ש.

3. הערר אינו יודע לציין מתי בדיוק החלו כאבי הגב – לפי עדותו מדובר בתהליך שהלך והחמיר.

העורר מועמת בחקירה נגדית עם מסמכים רפואיים מהם ניתן ללמוד באופן ברור שנפגע עוד לפני גיוסו, למשל בשנת 1995 נפגע בתאונה שארעה עם אופנוע. העורר עומד על כך שנפגע ברגלו אולם בתיעוד חדר המיון נרשם שנפגע בגב וברגל ימין. רק בשלב זה הודה שקיבל מכה בגב. בתיעוד הנ"ל נאמר שמדובר בכאבים "חזקים". משהסכים העורר להכיר בפגיעות הגב הנ"ל ואמר שפרט לכך אין אחרות, הועמת עם המסמכים 118 ו-119 בתיק המוצגים הרפואיים, שניהם משנת 1995. מדובר בתאונת דרכים בדצמבר 1995, ותלונות על כאבים בגב התחתון. העורר מודה גם בכך. כך גם בתאונה שבה הרכב התגלגל לתהום (דו"ח מד"א) העורר מודה שכאב לו הגב, אולם לא נמצא גם אז דבר.

גם אחרי גיוסו נפגע העורר בתאונת דרכים, ביום 14.2.99, היה בחדר מיון מתלונן גם כאן על כאבי גב תחתון.

4. המומחה מטעם העורר, ד"ר קרת, סבור שהפגימה בגב נגרמה אך ורק עקב תנאי שירותו ולא בתאונות שאירעו טרם גיוסו.

פרופ' ביאליק המומחה מטעם המשיב כתב בחו"ד ראשונה מיום 19.2.01 כי מצא רישום על פגימת גב ב-1995, ולאור בדיקתו הקלינית את העורר קבע:

"סובל מכאבי גב תחתון, על רקע שינויים במבנה עמוד השדרה, כפי שגם הודגם בבדיקה היום ובאמצעי הדמיה (תוצאות מחלה על שם SCHEURMANN ושינויים במבנה עמוד השדרה כמתואר לעי"ל), אשר לא נוצרו ולא הוחמרו בעקבות השרות. לפיכך, בסיכום, אין קשר של החמרה או גרימה, בין השרות בצה"ל ובין כאבי גבו".

מחוו"ד ד"ר קרת נלמד כי בוצעו לעורר בדיקות לרוב. כולל בדיקת MRI של ע"ש מותני ביום 7.12.99, נמצא יישור הלורדוזה המותנית, פריצת דיסק אחורית בגובה D11 – D12 ושינויים ניווניים קלים בגובה החוליות L2-1 – L5-4, D12. בדיקת MRI חוזרת נוספת הדגימה מצב דומר אך מפורט יותר, ובעקבות כך הופנה לטיפול כירורגי והפסקת פעילות צבאית ל- 3 חודשים.

ד"ר קרת אומר:

"פרופ' ביאליק בחוות דעתו מטעם משרד הבטחון/אגף השיקום מתאריך 19.2.01 שגה במספר מישורים:
 (1) בדיון רושם פרופ' ביאליק כי "סובל מכאבי גב תחתון על רקע שינויים בעמוד שדרה מותני..." קרי, "תוצאת מחלה ע"ש שוירמן ושינויים במבנה עמוד השדרה כמתואר לעיל..."
 (א) במשפט מורכב זה קובע פרופ' ביאליק באופן שרירותי וללא נימוקים והסברים כי כאבי הגב הינם על רקע השינויים שהוא מתאר בעמוד השדרה (על סמך מה?!).
 כלומר, ללא כל בסיס עובדתי קובע פרופ' ביאליק כי כל הכאבים נובעים ממחלת שוירמן וממחלת הספונדילוליזיס...
 פרופ' ביאליק מתעלם לחלוטין מהמצא של פריצות הדיסק שארעו במהלך ועקב שירותו (ומסבירים היטב את מצבו) ופונה לממצאים שספק קיימים ואשר, יתרה על כן, לא הוליכו למצבו הנוכחי.
 (ב) פרופ' ביאליק בכל זאת צודק בכך שרושם ש"ממצאים אלו לא נוצרו ולא הוחמרו בשירות" (קרי, ספונדילוליזיס ושוירמן). המסקנה מכך הינה שממצאים אלו היו קיימים קודם לשירות הצבאי ולא מנעו את גיוסו ליחידה מובחרת (צנחנים וסיירת מטכ"ל בפרופיל 97 וללא מגבלות).
 כלומר, בדיעבד "מסכים" פרופ' ביאליק כי "הממצאים" שתאר כדי להסביר את מצבו של הנבדק אינם שייכים ולא נובעים מהשירות...
 לסיכום: אין ספק שנוצרה הגבלה ניכרת בתנועות הגב התחתון כתוצאה מתנאי השירות הקשים (שהוליכו לפריצות הדיסק) והתואמת נכות בשיעור 20%".

5. במחלוקת הנ"ל לא נותר פרופ' ביאליק "חייב" והגיב בחוו"ד משלימה מיום 7.3.03

שבה אמר:

"דר' קרת אינו מסכים שקיים ממצא של SPONDYLOLYSIS אשר תואר על ידי. על כך יש לבקש חוות דעת של מומחה לרדיולוגיה. דר' קרת גם אינו מסביר שמר בן-עיון סובל ממחלה על שם SCHEURMANN, למרות קיום צורה אופיינית של חוליות מעבר גבי-מותני.

למרות קביעתו הפסקנית של דר' קרת שקבעת באופן שרירותי (מודגש על ידי דר' קרת) שאין קשר החמרה או גרימה בין השרות וכאבי גבו של מר בן-עיון, אין כל הסבר בחוות דעתו כיצד אכן בן גרם השרות לכאבי גב ולפריצת דיסקים בין-חולייתיים בגבהים ובמקומות שונים בעמוד השדרה.
לפיכך, אין בחוות דעתו של דר' קרת כל הסבר מדוע וכיצד שרות (קשה ככל שיהיה), אשר אינו גורם למרבית החיילים לכאבי גב, גרם לנכות קשה אצל מר בן-עיון שמעון."

6. העורר אכן לא גילה את כל עברו הרפואי ואת פגיעותיו הקודמות בגב, אולם אנו סבורים שאין לכך משמעות רבה בנסיבות תיק זה. העורר שירת שרות קשה מאוד, היה גם ביחידות מטכ"ל ואח"כ בגולני. תקופת המאמצים הקשים החלו כבר עם גיוסו. גם אם העורר נפגע ב- 1995 בתאונה הרי שלא נותרה כל הגבלה תפקודית כתוצאה מכך. גם לא הובאה כל ראייה רפואית שעקב אותה תאונה ארע נזק אורטופדי כל שהוא. העורר המשיך לתפקד כרגיל, שיחק כדר סל, התגייס ושירת שירות ביחידה קשה ומובחרת. מחלת שויירמן וגם הספונדולוזיס שנמצאו ע"י פרופ' ביאליק, אין בהם כדי להסביר את הנזק שארע בגב. הדבר בא לביטוי גם בבדיקת MRI.

בנסיבות אלה, אין לומר שמחלת שויירמן והספונדולוזיס היו הגורם לנכות, אלא דוקא המאמצים הקשים בשירותו הם שגרמו לכך. אם העורר, במבנהו ובתכונותיו היה רגיש ונתון יותר להשפעת מאמצים פיזיים, אין בכך ולא כלום, שכן הצבא חייב לקבל את החייל כפי שהוא על כל מגרעותיו ומעלותיו. אם שלטונות הצבא סבורים, למשל, שאין לגייס לשירות קרבי וקשה אדם צעיר שאין לו כל מגבלה אולם ניתן להבחין אצלו בצילומי הנטגן (או C.T) בשינויים ניווניים או בסימני מחלת שויירמן, כי אז עליהם להחליט: ליטול את הסיכון או לבצע בדיקות מעמיקות יותר לאיבחון מדויק של כל חייל. במקרה דנן, התפתחות בעיית הגב החלה בזמן השירות הצבאי ועקב המאמצים הקשים, ואין מקום ליחס אותה לשינויים הניווניים האמורים לא כגורם ולא בגדר גורם נוסף. דומה דבר להתפרצותה של מחלה קונסטיטיוצאלית שפורצת בזמן השירות עקב תנאים

שקשורים לשירות. הפרהדיספוזיציה של החולה, כשלעצמה, אינה שוללת את הקשר הסיבתי שהוא בד"כ קשר של גרימה.

7. לאור כל האמור לעיל, אנו מקבלים הערר וקובעים שיש להכיר בעורר נכה בגין בעיית עו"ש מותני שנגרמה לו בזמן ועקב השירות הצבאי.

המשיב ישלם לעורר הסכום ששילם למומחה מטעמו. הסכום ישולם לו על פי חשובניות שיוצגו בשיערוך עד להשבה, וכן ישלם לו שכ"ט עו"ד 4,000 ₪ + מע"מ.

8. פסק הדין ניתן במותב קטוע בהסכמת הצדדים עקב פטירת ד"ר שני ז"ל לפני מתן פסק-הדין.

המזכירות תמציא העתק לב"כ הצדדים.

ניתן היום ט"ז באלול, תשס"ד (2 בספטמבר 2004).

ק. בורנשטיין
חבר הוועדה

א. גנון, שופט
יו"ר הוועדה

קלדנית: רחל
נוסח מסמך זה כפוף לשינויי ניסוח ועריכה